

Сидоренко А.С.

КУЛЬТУРА ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Працювати, отримувати дохід, платити податки та підтримувати економіку вкрай важливо, коли за вікном війна. Однак, не всі можуть в цих складних умовах підтримувати і вести свій бізнес. Хтось заклади закриває, хтось відкриває. Втім, за підрахунками економістів – 50 % бізнесу вже закрилося. І лише 6 % – відкрили свої двері та почали працювати під час воєнних дій в Україні.

Регуляція "зверху" рідко дає можливість повноцінно розвивати свою справу. На щастя, в культурному секторі ми маємо достатньо свободи для продуктивної роботи і втілення власних ідей. Але поряд із цим – невирішені питання, які значною мірою ускладнюють монетизацію культурних продуктів. Що ж потрібно, аби культура стала заробляти більше?

Більшість митців в Україні працюють як ФОПи з КВЕДом "Індивідуальна мистецька діяльність". Вони мають право надавати послуги (наприклад, створити малюнок на замовлення), але не продавати свої роботи.

Виходить, що за продаж власної картини художник або художниця повинен заплатити такі ж податки, як і з продажу антикваріату. Тобто замість спрощеної системи та 5%, треба сплатити орієнтовно 40% та звітуватись за загальною системою. А зараз, у період війни, на жаль, культурний бізнес так існувати не може, або мало хто на таке погодиться. У результаті арт-ринок саме сучасного мистецтва в Україні "сірий".

Через високі податки мало хто з митців продає свої роботи офіційно, хоча хотіли б. Для цього потрібна спрощена система оподаткування продажу власних творів сучасного мистецтва. Адже такі роботи не можуть продаватися на тих же умовах з антикваріатом чи культурними цінностями, де такими об'єктами торгують не їх безпосередні творці.

Ідеальний варіант і для митця, і для держави: коли практикуючий митець як ФОП з відповідним КВЕДом продає свої твори за спрощеною системою оподаткування, сплачує посилені податки, залишає за собою право слідкування (5% з кожного наступного продажу твору) та поповнює держбюджет. Тим паче зараз, коли йде війна, бо здебільшого, бізнес втратили ті, хто його вів на сході України. Дехто намагається відкритися заново вже у західних областях України. А деякі, відновити свою діяльність не зможуть узагалі.

Не легша ситуація і в західних областях. Попри те, що активних бойових дій тут немає. Люди не готові тратити гроші як колись, адже, економічна ситуація змушує людей заощаджувати та переглядати звичні витрати. Найбільше, це б'є по доходах кафе, ресторанів, магазинів одягу, взуття та салонів краси.

Отже, для того, щоб культурний бізнес ефективно розвивався у сучасному світі, у період війни проти Росії, потрібно реформувати Податковий кодекс у контексті культурної індустрії.

Література:

1. сайт - <https://www.pravda.com.ua/>

Робота виконана під керівництвом проф. в.о зав. кафедрою МтаТІП Чобіток В. І.